

De bubus.

CAP. XLV.

Bubus Indicis camelorum altitudo traditur, cornua in latitudinē quaternorū pedum. In nostro orbe Epiroticis laus maxima, à Pyrrhi (vt ferunt) iā inde regis cura. Id consecutus est, nō ante quadrimatū ad partus vocando. Prægrandes itaq; fuere, & hodieq; reliquæ stirpium durant. At nunc annicula ad fecunditatem poscuntur, tolerantius tamen bimæ. Tauri generationem quadrimi implent, & singulis dena eodem anno traduntur. Si autē post coitum ad dextram partē abeant tauri, generatos mares esse, si in leuā fæminas. Cōceptio vno initu peragitur: quæ si forte errauit, vigesimo post die marem fæmina repetit. Pariunt mense decimo, quicquid ante genitum inutile est. Sunt autores, ipso complente decimū mensem die parere. Gignunt raro geminos. Coitus à delphini exortu ad pridie nonas Ianuarij diebus xxx. aliquibus & autumno: gētibus quidem quæ lacte viuunt ita dispensatus, vt omni tempore anni supersit id alimentum. Tauri non sæpius quàm bis die ineunt. Boues animalium soli, & retro ambulantes pascuntur, apud Garamantas quidem haud aliter. Vita fæminis xv. annis longissima, maribus xx. Robur in quimatu. Lauatione calida aquæ traduntur pinguescere, & si quis incisa cute spiritum harundine in viscera adigat. Non degeneres existimandi etiam minus laudato aspectu. Plurimum lactis alpinis, quibus minimum corporis, plurimum laboris, capite non ceruice iunctis. Syriacis non sunt palearia, sed gibber in dorso. Carici quoque in parte Asia fædi visu, tubere super armos à ceruicibus eminēte, luxatis cornibus, excellentes in opere narrantur: cætero nigri coloris candidiūe, ad laborem damnantur. Tauris minora quàm bubus cornua, tenuioraq;: Domitura boum trimatu, postea sera: ante præmatura. Optime cum domito iuuenus imbuatur. Socium enim laboris agrique cultura habemus hoc animal, tanta apud priores cura, vt sit inter exempla damnatus à populo Romano, die dicta, qui concubino procaci rure omasum edisse se negante, occiderit bouem, actusq; in exilium tanquam colono suo interempto. Tauris in aspectu generositas, torua fronte, auribus setosis, cornibus in procinctu dimicationem poscentibus. Sed tota comminatio prioribus in pedibus stat, ira gliscente alternos replicans, spargensque in altum harenam, & solius animalium eo stimulo ardescens. Vidimus de imperio dimicantes, & ideo demonstratos rotari, cornibus cadentes excipi, iterumque resurgere, modo iacentes ex humo tolli, bigarumque etiā cursu citato velut aurigas insistere. Thessalorum gentis inuentum est, equo iuxta quadrupedante cornu intorta ceruice tauros necare: primus id spectaculum dedit Romæ Cæsar dictator. Hinc victima opimæ & lautissima deorum placatio. Huic tantum animali omnium quibus procerior cauda non statim nato consummata, vt cæteris, mensura crescit vni, donec ad vestigia ima perueniat. Quamobrē victimarū probatio

in vitulo, vt articulum suffraginis cōtingat: breuiore non litant. Hoc quoq; notatum, vitulos ad aras humeris hominis allatos non fere litare, sicut nec claudicantem: nec aliena hostia deos placari, nec trahente se ab aris. Est frequens in prodigijs prischorum, bouem locutum: Quo nunciato, senatum sub dio haberi solitum.

De Api boue.

CAP. XLVI.

Bos in Aegypto etiā numinis vice colitur, Apim vocant. Insigne ei, in dextro latere candicans macula, cornibus lunæ crescere incipientis. Nodus sub lingua, quæ cantharum appellant. Non est fas eū certos vitæ excedere annos, mersumq; in sacerdotū fonte enecant, quasituri luctu alium quem substituāt, & donec inuenerint mæret, derasis etiam capitibus: nec tamen vnquam diu queritur. Inuentus deducitur Mēphim à sacerdotibus. Sunt delubra ei gemina, quæ vocant thalamos, auguria populorum. Alterum intrasse lētū est, in altero dira portendit. Respona priuatis dat, è manu consulentiū cibum capiendo. Germanici Cæsaris manum auersatus est, haud multo post extincti. Cætero secretus, cū se proripuit in cætus incedit * summoto licitorū, grexq; puerorum comitatur cæmum honori eius canētiū: intelligere videtur, & adorari velle. Hi greges repente lymphati futura præcinnunt. Fæmina bos semel ei anno ostenditur, suis & ipsa insignibus, quanquam alijs: semperque eodem die & inueniri eam & extingui tradunt. Memphi est locus in Nilo, quem à figura vocant Phialam, omnibus annis ibi auream pateram argenteamq; mergentes, diebus quos habet natales Apis: septem hi sunt, mirumq; neminē per eos à crocodilis attingi: octauo post horam diei sextam redire beluæ feritatem.

De natura pecorum, & generatione eorum.

CAP. XLVII.

Magna & pecori gratia, vel in placamentis deorum, vel in vsu vellerum. Vt boues victū hominum excolunt, ita corporum tutela pecori debetur. Generatio bimis vtrinq; ad nouenos annos, quibusdā & ad decimum. Primiparis minores fetus. Coitus omnibus ad Arcturi occasum, id est à tertio Idus Maias ad aquilæ occasum, x. calendas Aug. Gerunt partū diebus cl. Postea concepti inualidi. Cordos vocabant antiqui post id tempus natos. Multi hybernos agnos præferūt vernis, quoniā magis intersit ante solstitium, quàm ante brumam firmos esse, solumq; hoc animal vtiliter bruma nasci. Arieti naturale agnas fastidire, senectū ouium consecrari: & ipse senectū melior, illis quoque vtilior. Ferocia eius cohibetur, cornu iuxta aurē terebrato. Dextro teste præligato fæminas generat, leno mares. Tomitrus solitaris ouibus abortus inferunt. Remedium est congregare eas vt cætu iuuētur. Aquilonis flatu mares cōcipi dicūt, austri fæminas: atq; in eo genere arietū maxime spectantur ora: quia cuius coloris sub lingua habuere venas, eius & lanitium est in fætu, variumq; si plures fuere, et mutatio aquarū potusq; variat. Ouium summa genera

* submod.